

ד' אב תשפ"ב 4 באוגוסט 2022 עלון 2652 afikim.alon@gmail.com

חג המסק 2022

יום שלישי 2.8

רכבת ההפתעות תסייר ברחבי הקיבוץ בין 19:00 ל-20:00
תחנות: רחבת חד"א, שכונת חיים, רחבת בית אשלים, המבצר, כיכר דיזנגוף וחוזר חלילה....

יום חמישי 4.8

21:00 מסיבת חלוצים עם דיג'יי אבי קלוסקי
המסיבה מיועדת אך ורק לחברי ותושבי אפיקים מגיל 18 ומעלה.
על מיקום המסיבה- תבוא הודעה נפרדת

יום שישי 5.8

18:00-20:00 ארוחת ערב חגיגית בחד"א (תפריט בנפרד)
20:00-23:00 ברחבת המזרקה- בית קפה + סרטים של פעם
באיזור מיץ פטל- מגלשת רחוב (מגיל 5 ומעלה), תותח קצף,
פופקורן וצמר גפן מתוק (מומלץ להגיע עם בגד ים)

יום שבת 6.8

10:00-13:00 מתנפחים בבריכה

טור פתיחה

לקיבוץ אפיקים 2 ספירות שנים :

1924 - השנה בה נוסד קיבוץ השומר הצעיר מס.ס.ס.ר בוויזיה שליד מחניים.

1932 - השנה בה עלו ראשונינו לנקודה - "הטוצ'קה".

בין הספירות האלה, ומאז ועד היום ובכל יום, אפיקים נטועה עמוק באדמתה, עם שורשים חזקים ויציבים המעידים על עבר מפואר, עשיר ומשמעותי, הווה מתחדש ועתיד מבטיח.

ובתוך כל זה מתנהל תמיד הדיאלוג בין העבר להווה. ונוסטלגיה, תמיד נוסטלגיה.

נוסטלגיה היא מושג שמשמעותו געגועים והתרפקות על העבר.

המושג נטבע על-ידי רופא שוויצרי ב-1688, והוא מורכב משתי מילים ביוונית: נוסטוס שמשמעותה שיבה

הביתה ואלגוס שפירושה כאב. הרופא הגדיר אותה כ"מחלה" המתאפיינת בתשוקתו של אדם לחזור למולדתו.

בלטינית נוסטלגיה פירושה - הבט אחורה בכאב.

במרוצת הזמן השתנתה המשמעות של המושג והיום רבים רואים בה תופעה חיובית המאפשרת דיאלוג בין עבר להווה.

אז איפה אתם, אנחנו בסיפור הזה? נראה שנוסטלגיה מרגשת את רובנו, ואכן, לפעמים עד כאב. אבל בסך הכל

נעים לנו, טוב לנו להיזכר בימים רחוקים. חוזרים לאנשים שחלקם כבר אינם, למראות, לשירים, לסיפורים

ולאירועים. ואם התהליך מלווה בתמונות ובסרטים ההתרגשות בכלל מגיעה לשיאה, כי אז לא רק מרגש אותנו

לראות שפעם היינו צעירים ויפים, מתווסף גם האתגר לזהות מי ומה בתמונה. ובכלל, ככל שאתה מתרחק

מהאירועים, בהנחה שאתה זוכר אותם, הם נראים יותר צבעוניים, אידיליים ומעוררי געגועים.

אפיקים בת 98, ובכל שנה תולדותיה וסיפוריה מנהלים דיאלוג בין עבר להווה. והלב מתמלא, העיניים נוצצות,

ובלי להרגיש הזיכרונות הפרטיים הופכים לקולקטיביים, ופתאום היחד מקבל משמעות.

אז תחי הנוסטלגיה, היא מרגשת, מעוררת, לעיתים גם מכאיבה ומגבירה את הגעגועים. אבל תמיד היא מקשרת

בין העבר והווה, ולפעמים גם מקלה על העתיד.

מזל טוב אפיקים!

מאיה

קלפי... קלפי

מצביעים על קליטת חברים חדשים:

- מור בירקנפלד
- כנרת (טל) לוכטר
- שלי (קן) ודוד לחמי
- מיכל פינסקי
- ענת (רק) ויניב רבל
- כרמל שפירא להב

ההצבעה תיפתח ביום ראשון 7.8.22 בשעה 8:00 בבוקר

ותיסגר ביום רביעי 10.8.22 בשעה 12:00.

מועדי השידור בערוץ הפנימי (900) של האסיפה:

ראשון 7/8 עד רביעי 10/8.

דבר יו"ר ועד ההנהלה

חברות וחברים שלום

יום הולדת 98.

הרבה זמן עבר מהרגע שבו התקבצה הקבוצה, הסתובבה, עבדה, הקימה ובסוף השתקעה, בנקודה. הרבה מים עברו באפיקי הירדן והירמוך ואנחנו כאן, ממשיכים לגדול ולהתפתח, לעשות חקלאות ולפתח תעשייה, לקיים אורח חיים קהילתי חברי, לחגוג ברגעי שמחה ולתמוך ברגעי משבר. בימים בהם עומדים הקיבוצים לא פעם למשפט הציבור, אורח החיים שלנו נתקף לצרכים פוליטיים ונדמה לעיתים כי בכל פינה נמצאים שוחרי רעה, אנו צריכים להסב מבט לאחור ולראות איפה היינו ואיפה אנחנו היום. להביט בגאווה על מי שאנחנו, על השיתוף והיחד, הדאגה לאחר ולשונה, התמיכה והקהילתיות ולהיות גאים ומאושרים.

בימים אלו מתקבלת לחברות קבוצת בנות ובנים נוספת ואין דבר משמח יותר מאשר לעשות זאת בחג הקיבוץ. אני רוצה לאחל מכאן בהצלחה רבה לרשימה המכובדת הכוללת את מור בירקנפלד, כנרת (טל) לוכטר, שלי (ק) ודוד לחמי, מיכל פינסקי, ענת (רק) ויניב רבל וכרמל שפירא להב ולקרוא לכל החברות והחברים לתמוך בהם בקלפי הקרוב. כן ירבו.

שיוך דירות

במהלך השבועות האחרונים התחלנו בסדרת מפגשי ריענון והסבר בנושא השיוך. לאחר מפגש הפתיחה והמפגש המשפטי נותרו לנו שני מפגשים, האחד מקצועי בנושא מיסוי והשני מפגש מסכם. מורכבות תחום המיסוי, המו"מ המתקיים בימים אלו מול רשויות המס, התהליך שמשתנה מעת לעת ועוד, הביאו אותנו למסקנה שיש לדחות את מפגש המיסוי במעט ולקיימו במהלך חודש ספטמבר (הודעה על מועד תצא בנפרד) ולהעביר מספר נקודות מרכזיות בכתב:

- ראשית, תהליך המיסוי מלווה על ידי מיטב המומחים בנושא מחברת רו"ח BDO בשילוב עם עו"ד ממשד שלמה כהן ואנו פועלים בהתאם להמלצותיהם. יועצים אלו פועלים לטובת החבר כפרט ומנסים ככול יכולתם להקטין את גובה תשלומי המס בעסקה זו.
- הייעוץ אותו אנו מקבלים מתייחס לעסקה הספציפית של העברת הזכויות מהקיבוץ לחבר ואינו כולל ייעוץ בנוגע לנכסים הפרטיים של החברים (למי מהם שיש).
- איחוד דירות- בתי אב שהדירה המיועדת להם לשיוך מורכבת משתי יח"ד, נדרשים לבצע איחוד דירות לצורך התאמתן להוראות הדין ובהתאם להחלטות הקיבוץ. ההמלצה היא לסיים את תהליך האיחוד לפני הדיווח לרשויות המס מכיוון שמי שלא יעשה כן ישלם מס כפול (מס שבח בהתאם לכמות יחידות הדיווח) ואף עלול להיקלע לסרבול התהליך ותשלומים נוספים. בנוסף, חבר או יורש שלא יאחד דירות יידרש לתתם על התחייבות לסיום התהליך במועד של עד שנה מיום העסקה.
- איסור עסקאות טרום השלמת השיוך- בהתאם להחלטות הקיבוץ, מימוש הזכויות בדירות המגורים לחברים או ליורשיהם תתאפשר רק במועד השלמת תהליך שיוך הדירות **ועל כן חל איסור על העברת זכויות בדירה טרום השלמת התהליך ואישור מצד הקיבוץ.**
- הכנת מסמכים- מומלץ לכלל החברים והיורשים להתחיל להכין מסמכים בהתאם לרשימה הבאה המחולקת לשניים:

- כלל החברים והיורשים- צילומי ת.ז זהות וספחים וצווי ירושה ו/או קיום צוואה
- מי שזו אינה דירתו הראשונה- יתכנו פטורים בחלק מהמיסים ולכן חשוב להיערך עם מסמכים המעידים על נכות, משפחה שכולה, ניצולי שואה ועולים חדשים ולהעבירם בהקדם ליועצי המס דרך פרויקטור השיוך אמיר כהן פרויקטור שיוך- k.co.il-s@afikim-afikim

עד כאן בנושא זה, נשמח לעמוד לרשותכם ולעזרתכם בערוצי ההתקשרות הרגילים. אנא המשיכו לעקוב אחר הדיווחים.

ביה"ס אפיקי ירדן

במהלך השנים האחרונות מתנהלים מספר תהליכים הקשורים בביה"ס הוותיק החוגג השנה את שנת ה-80 להיווסדו. תהליכים אלו ברובם סביב איכות המבנים ובעיקר בצורך לבנות ביי"ס חדש ומודרני.

אבל בואו נלך רגע אחורה וננסה לפרט עד כמה שניתן את התהליכים המורכבים המשלבים בין מספר גורמים- קיבוץ, מועצה ומדינה. בשנת 2014 לערך נערך בביה"ס סקר מבנים הבוחר את הצורך בחיזוק כנגד רעידות אדמה.

מסקנת הסקר המרכזית היתה שנדרש להקים מבנים חדשים לביה"ס לצד המשך שימוש בחלק מהמבנים הקיימים. קיבוץ אפיקים נרתם למשימה ובשנת 2018 אישר תב"ע חדשה, על חשבון, ובה מיקום מעט שונה לביה"ס על חלק מהשטח הנוכחי ובצירוף שטח הכלבייה.

עד כאן הכל טוב, אבל אז הגיעה דרישה חדשה באמצעות המועצה (ממשרד החינוך) להשיב את הקרקע למדינה כדי שזו תקצה אותו מחדש למועצה ורק אז ניתן יהיה לבנות ביה"ס חדש. חשוב להדגיש כי זו דרישה (כחלק ממגמה מתמשכת של המדינה מול הקיבוצים) שעד אותה שנה לא הייתה קיימת ולא הייתה ידועה לקיבוץ במהלך הסדרת התב"ע. בנוסף, חשוב להדגיש כי במהלך כל השנים הקיבוץ אפשר למועצה זכות שימוש/החרגה במקום ללא צורך לוותר על קרקע של כ-15 דונם בלב היישוב.

לאור המצב החדש נדרשנו לחשוב מחוץ לקופסא ולמצוא דרך אלטרנטיבית שתשאיר את ביה"ס קרוב אלינו ותאפשר המשך שימוש במתקנים הקיימים כגון הבריכה, אולם הספורט המסלול ועוד, לצד הקמת ביה"ס מודרני. כאן המקום גם לציין כי במהלך שנים אלו המשכנו לתמוך בפיתוח ביה"ס ומסרנו לשימוש מבנים ושטחים נוספים לטובת פתיחת כיתות נוספות, גן תקשורת ועוד, וכל זאת בראייה עתידית של המשך קיום ביה"ס ביישוב.

בעת כניסתי לתפקיד יו"ר הוועד התחלנו, בעזרת מספר חברים, לנהל תהליך מול שכנינו מבית זרע שתכליתו הוא מציאת מיקום חדש, בין שני הקיבוצים, שיועבר למועצה ועליו יוקם ביה"ס החדש. התהליך ארך זמן אך בסופו הגענו להסכמות שעיקרן הוא החלפת שטחים ושיתופי פעולה נוספים שיאפשרו בניית ביה"ס חדש הגובל בשני הקיבוצים (שטח מטע האבוקדו שמצפון לגן הממשיכים וממערב למגרש הטניס). ההסכמות נוסחו כהצעות החלטה לוועדי ההנהלה של שני הקיבוצים והיו אמורות להיות מאושרות בהם ולאחר מכן באסיפות (או בשיחת הקיבוץ כפי שנהוג אצל שכנינו).

במהלך חודש פברואר 2022 הוזמנו להגיע לפגישה עם נציגי בית זרע ובה נתבקשנו להשהות את התהליכים ולא להתקדם עם ההסכמות שהושגו. בקשה זו נבעה מרצון של קיבוץ בית זרע למיצוי תהליכים פנימיים ובחינה מחודשת עם המועצה של הקמת ביה"ס בשטח המוסד החינוכי בבית זרע (בקעת כינרות). עד לרגעים אלו לא קיבלתי פנייה רשמית מבית זרע או מהמועצה המודיעה לנו כי ניתן להמשיך בתהליך מחד או לסיימו באופן סופי וללא תוצאות מאידך. במידה ותתקבל פנייה המאשרת להתקדם בתהליך, נמשיך בו ללא דחוי, במידה ותתקבל תשובה שלילית נאלץ בצער רב לחשב מסלול מחדש.

לסיום, חשוב לזכור ולהבין כי מערכת החינוך הפורמלית הינה באחריות המועצה האזורית והעומדים בראשה ורק להם הסמכות לקבל החלטות הנוגעות לביה"ס. עם זאת אנו תמיד נכונים לסייע בכל אשר נדרש לטובת ילדינו ולטובת רווחת תושבי המועצה.

שבת שלום ומזל טוב
אמיר רומנו

ברכת מנהל הקהילה

90 שנים לעלייה לקרקע,
98 שנים לייסוד הקיבוץ,
אריג טווי מאנשים, מטרות וחלומות,
קהילה שידעה ימים קשים ומורכבים לצד רגעי נחת ויחד.
הקיבוץ מתבגר לו אט אט, אך חינו אינו סר אלא גובר עם השנים.
שינויים ודיוקים הכרחיים נעשים, הקהילה מתפתחת וצומחת.
אחל לנו שנדע למצוא את הנתיב הנכון, גם אם פתלתל
שנחייך איש אל רעהו, נחבק וננחם ברגעי עצב ונשמח יחדיו ברגעי
אושר
נדע לזכור את העבר ונסתכל בהתרגשות קדימה אל העתיד לבוא.

חג שמח לכל בית אפיקים
קורן

משולחן המגזר העסקי

לחברים שלום,

בחודש יולי 2022, לאור סיום הקדנציה של רוני, מוניתי למ"מ מנכ"ל נכסי אפיקים, בנוסף לתפקידי כמנכ"ל הנדליין ב-7 השנים האחרונות.

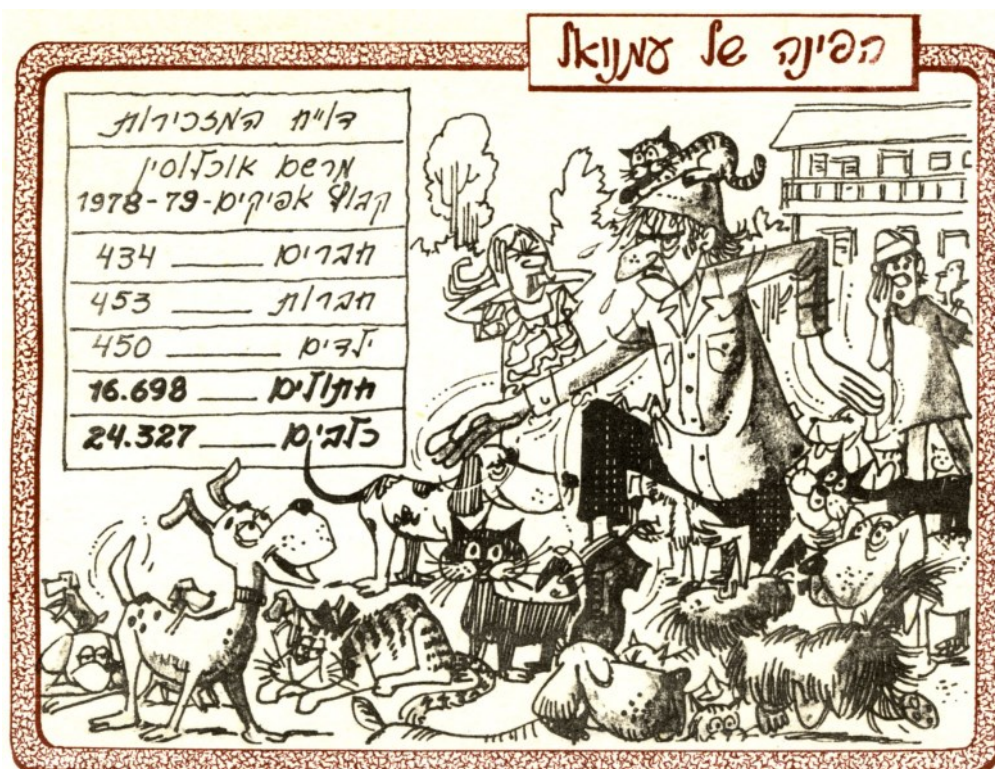
אחד השיקולים למינוי שלי לביצוע שני התפקידים במקביל, היה הצורך בחיסכון כספי לאור תוצאות המגזר העסקי ב-2021.

נכון להיום המינוי הוא זמני ועתיד להיות מאושר בקלפי, על פי הנוהל באפיקים, במהלך התקופה הקרובה. מרגע כניסתי לתפקיד עסקתי בעיקר בלימוד של הענפים השונים המאוגדים תחת נכסי אפיקים, ובמקביל בהתמודדות עם שני מקרים בלתי מתוכננים:

1. סגירה זמנית של חדר האוכל, בעקבות ביקורת של רשות המזון, אשר אילצה אותנו לבצע כמה התאמות ותיקוני תשתית משמעותיים באזור המטבח, על מנת להמשיך ולהגיש מזון בחדר האוכל. במהלך ימים ספורים בוצעו התיקונים הנדרשים והמטבח נפתח מחדש. אנצל את ההזדמנות להודות לאמנון טל וצ'רלי פרץ על ההתגייסות המהירה לטיפול בנושא. אבקש להדגיש כי אנו בנכסי רואים בפעילות חדר האוכל עוגן חשוב בחיי הקהילה ונמשיך לפעול על מנת לשמר את המוסד הזה לרווחת החברים והתושבים.
2. לפני כשבועיים פרצה שריפת קוצים באזור בריכות הדגים מדרום לקיבוץ. אזור הבריכות אינו פעיל בשנים האחרונות וצמחה בו עשביה משמעותית אשר הקשתה על כוחות הכיבוי להשתלט על השריפה. לצערנו נפגעו בשריפה גם חלק מהשטחים החקלאיים הפעילים שלנו, שתי חלקות תמרים נפגעו ואנו פועלים מול חברות הביטוח על מנת לקבל פיצוי עבור אובדן הפרי.

בדיווחים הבאים לעלון אביא סקירה מקיפה יותר של הנעשה בנכסי אפיקים ובשאיפה גם חדשות טובות.

תודה רבה!
גל אולמן

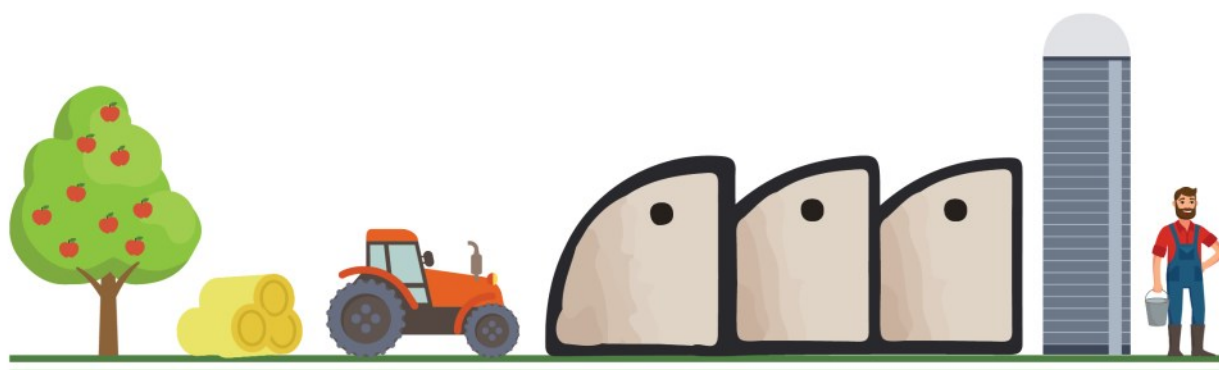

קריקטורה פרי עטו של עמנואל וזרובניק

קיבוץ אפיקים

אוגוסט 2022

מור בירקנפלד

מור, בת 44, בתם של רבקה ואיתן בירקנפלד. מלמדת בבתי ספר גינסר וכורזים חקר בעלי חיים וסביבה. אמא של רותם (בן 6, עולה לכיתה א') ונועם (בת 4, עולה לגן שקד).

"חזרתי עם רותם לאפיקים לפני חמש שנים מהגליל, נועם נולדה פה. אנחנו אוהבים טבע וטיולים, עם עדיפות למקורות מים לטבול. אפיקים בשבילנו זה בית, משפחה, קהילה תומכת ועזרה הדדית."

כנרת לוכטר

כנרת, בת 42, בתם של עליזה ואמנון טל.

אמא לתום (10, עולה לכיתה ה') וגיא (5, בגן שקד), עובדת כמזכירת הנהלה במזכירות הקיבוץ משנת 2014 ומאושרת מהתפקיד.

"מבחינתי זאת זכות גדולה להיות חלק מחיי הקהילה, החינוך, התרבות והמסורת העשירה של אפיקים, וזה המקום הטבעי לגדל בו את הילדים שלי."

שלי ודוד לחמי

שלי, בת 49, ילידת קיבוץ אפיקים, בתם של אתי ויורם קן. עובדת ב"ביתנו" – מכללת הגמלאים של עמותת המייסדים ובמקביל לומדת לתואר שני בנינוח-התנהגות.

דוד, בן 49, יליד רמת-גן, בוגר הפנימייה הצבאית שליד ביה"ס הריאלי בחיפה, שירת כקצין בקבע במשך 25 שנה, וכיום עובד כמורה נהיגה בבית-שאן.

הורים לשלוש בנות: איילת (15 עולה לכיתה י') מאיה (11.5, עולה לכיתה ז') וגלי (8.5 עולה לכיתה ג').

"אנחנו מאמינים ב"חיה ותן לחיות" ובחיים של רוגע, פשטות וצניעות. לאחר כל מה שחווינו במסגרת חיינו הקודמים, אפיקים מהווה עבורנו מעין "אי של שפיות ויציבות" במציאות ישראלית לא פשוטה."

מיכל פינסקי

בת 34, דור שלישי באפיקים. בתם של יגאל ואילה. גנת מנהלת גן בחינוך מיוחד בעלת תואר שני בחינוך מיוחד.

"אפיקים זה השורשים שלי, המשפחתיים והערכיים. שמחה לחזור ולהשתקע בקהילה שתמיד מורגשת כבית. במגורי בכל קצוות הארץ תמיד אפיקים זה הבית והלב."

ענת ויניב רבל

ענת, בת 37, נולדה וגדלה באפיקים, בת לדרורית ואריק רק, פסיכולוגית קלינית.

יניב, בן 40, גדל בכפר חיטים והתחנך בעמק הירדן, כיום מפתח תוכנה ומוזיקאי חובב.

הורים לשני (בת 9, מסיימת כיתה ג') ולירון (בת חצי שנה).

"אנחנו נשואים 15 שנים וגרים באפיקים ב-7 שנים האחרונות. מאז שהתחתנו, שאפנו לחזור ולגור באפיקים. אנחנו מתרגשים לקראת האפשרות להיות חלק מלא מקהילת הקיבוץ, לבנות פה את ביתנו ולגדל פה את בנותינו."

כרמל שפירא להב

כרמל, בת 25, בתם של מר שפירא ונמרוד להב.

"סבא רבא שלי הקים את הקיבוץ, וכיום אני דור רביעי בקיבוץ אפיקים. אפיקים הוא הבית שלי, אני מרגישה חיבור עמוק לכל פינה ומבנה כאן. אני אוהבת את האנשים, את החגים, את היחד ואת המשפחתיות. הסבים שלי חיו כאן, ההורים שלי כאן וגם אני רוצה לחיות כאן, ובעתיד לגדל פה את ילדיי. לאורך כל שנות חיי (הקצרות) אני גרה באפיקים, ואיני מעוניינת לעזוב!"

בינוי ותשתיות

כשנכנסתי לתפקיד מנהל אגף בינוי ותשתיות, אחת המשימות שהיו על השולחן היתה ייעול מערכת המים בקיבוץ שלנו וניצול המשאב החינמי שיש לנו פה בעמק – **השמש!**

אחרי בדיקה של 3 חברות קיימות בשוק החלטנו לצאת לפרויקט המורכב הזה עם חברת כרומגן, שלא היתה הכי זולה, אבל המוצר שלהם הוא הכי אמין וותיק שיש ותוצרת כחול לבן.

הוזמן סקר של החברה בכדי לקבל אומדן לסוגי הדודים אותם ניתן ומומלץ להתקין כי הרי דין בית אחד אינו כדין בית שני.

בחודש אפריל 2021 הצגנו את הפרויקט לוועד הנהלה ולכלל הציבור ויצאנו לדרך.

את הפרויקט ליווה בשטח בכל הכח תאופיק כשלצידו המתקין הוותיק פואד מבית הקבלן בצלאל.

את חיבור הדודים למערכת החשמל ליוותה תמי הלחמי בביצוע החשמלאי המוסמך עמאר ועבדאללה.

הצפי לסיום הפרויקט היה אפריל 2022, עקב המורכבות שלו הפרויקט נמשך עד יולי 2022 וזאת מהסיבה שהיתה חשיבות לעבודה מדויקת וטובה של כל הנוגעים בדבר.

אני שמח לבשר לכולם שבתחילת יולי 2022, חוברו הדודים האחרונים בשכונת כ"ח ונותקו כל מרכזיות המים החמים בקיבוץ.

בסה"כ התקנו 531 דודים בבתי חברים, מתוכם הותקנו 15 משאבות חום בבתים שלא היה ניתן לנצל את השמש בצורה מיטבית.

בנוסף הותקנו עוד דודים במוסדות קיבוץ כמו חד"א, בית לבן, חינוך ועוד.

להמשך תחזוקה ושרות אנחנו נבנה מחסן חלקי חילוף וניתן מענה מיידי לתקלות פשוטות ע"י תאופיק (תאופיק יוצא בחודש אוגוסט להשתלמות מתקינים ראשונה בחברת כרומגן).

חברת כרומגן נתנה 5 שנות אחריות על הדודים ובכל בעיה שיש עם הדוד, יש להתקשר לשירות של כרומגן בטלפון *9944

בנוסף, ניתן להתקשר לאגף בינוי ותשתיות בטלפון 04-6754295 ואנו נסייע.

אני שוב רוצה להודות לכל מי שתמך ועסק בפרויקט.

איציק כהן

אגף בינוי ותשתיות

רישום פרי עטו של דודו רוט

משולחן ועדת תכנון

עדכונים מהנעשה לאחרונה:

- לפני שבוע הוחזרה המדרכה שמחברת בין האמפי לשכונה המזרחית. העבודה עוד לא הסתיימה, בקרוב נמלא את השולים באדמה כדי למנוע תאונות של ירידה לשוליים.
- השבוע העברנו רשימה לטיפול המועצה של מכוניות נטושות שנאספו להן בחניה ליד הסילו ועוד מכונית נטושה באורווה.
- כל שיפוץ פנימי שמתבצע בדירות פרטיות, הנכם מחוייבים להעביר למשרד תכנון שירטוט חתום על ידי קונסטרוקטור. ועדת תכנון לא תאשר להרוס עמודים תומכים בלי לתת פתרון של קורות תומכות, חיזוקים ותמיכה.
- כל חבר שמבצע חפירה בשטח הקיבוץ- אם זה לבניה, שתילת עץ או עבודת כל חפירה לעומק בגינה מחוייב לפנות למשרד תכנון לפני הביצוע כדי שנבדוק שלא עוברות תשתיות מתחת לאדמה.
- כדי למנוע נזקים ופיצוצים חשוב צעד אחד לפני ונבדוק מה עובר באדמה.
- בקרוב נתחיל לעבוד על חניית הפרבר. כרגע מתבצעים תיאומים אחרונים לקראת הביצוע.
- מחסנים שנמצאים בשטח החניה יצטרכו לעבור על חשבוננו לשטח המתאים והמיועד למחסנים.
- חודש אוגוסט, חם מאוד, הדשאים לפעמים קצת מצהיבים... צוות הנוי דואג לעשות בדיקה לתקינות הממטרות והעלאת כמות ההשקיה בתקופה החמה הזו כדי שנמשיך לראות ירוק בעיניים.
- בשכונת דיזנגוף, אחרי החלפת הצינור מים שהיה ישן מאוד, סוף סוף שוקם השטח והדשא הירוק חזר למקום. תודה לצוות הנוי, לאיציק כהן ולנשחקניות ושחקני הכדור מים שקמו ביום שישי מוקדם בבוקר ועזרו לשקם שטח זה. תודה!
- תודה לצוות הכלבייה שחשבה להם הנראות והם דואגים לנקות ולגרף סביב המבצר, זה חשוב מאוד. תודה!

ומה אני מאחלת לבית שלנו ביום ההולדת ה-98 (!)

שנמשיך לשאוף לשמור על הערכים המאפיינים את חיי הקיבוץ, כגון הגבלה על כניסת רכבים ושמירה על שטחים ציבוריים בטוחים לתנועה, פתוחים, רציפים וירוקים. שנמשיך להשקיע ולשמור על הנוי הציבורי הפתוח ללא גדרות ומחסומים. שנדע לכבד את מבני הציבור היפיפים וההיסטוריים שנמצאים בקיבוץ ושמעידים על ההיסטוריה המקומית. שנבין את החשיבות הנראות של הקיבוץ ושנשכיל להקציב לשם משאבים. שניתן כבוד והערכה להיסטוריה שבאה לידי ביטוי בתכנון המקום, באדריכלות ובאומנות. שנדע לעמוד על שלנו מבחינת שימור, כי אם לא נכבד את העבר אז נאבד את העתיד. הקיבוץ שלנו יפה ושופע זיכרונות ומקומות יפים, אנחנו רק צריכים לשמור עליו ביחד!

מזל טוב ושבת שלום
אורית דומוביץ'

רישום פרי עטו של דודו רוט

98 שנה לייסוד קיבוץ אפיקים,

90 שנה לעלותו על אדמתו, היא אדמת "הטוצ'קה"

קיבוץ השומר הצעיר מס.ס.ס.ר, הוא קיבוץ אפיקים, נוסד בקיץ 1924 בוויזיה שליד מחניים. הראשונים היו: אריה בהיר, אברשה ברמן, אליהו דגני, אריה כבירי, שלמה לבה, רבקה זילברמן, זאב צ'לנוב, מיכאל צ'ריקובר (צרי) וצבי רובין.

מקבוצת הראשונים נשארו אריה בהיר ומיכוליק צרי.

בתאריך 16/12/1924 עברו לבית-גן ביבנאל ושם הצטרפה אליהם ה"שישייה" שהגיעה לארץ באונייה "צייצירין": שורה אילנאה, שלמה אלפרט, קלרה גלילי, דודיק וורטמן, יוסף זרעאלי ומרדכי זעירא. לאחר פרשת נדודים של 8 שנים, ופיזור בין פלוגות עבודה שונות ברחבי הארץ, ולבסוף התכנסות בחצר-כנרת, בשנת 1932 עלה הקיבוץ למקום התיישבותו הקבוע על אדמת הטוצ'קה. משימה שהושגה עקב הנכונות של הקבוצות הוותיקות להקצות לנו 500 דונם מאדמותיהם.

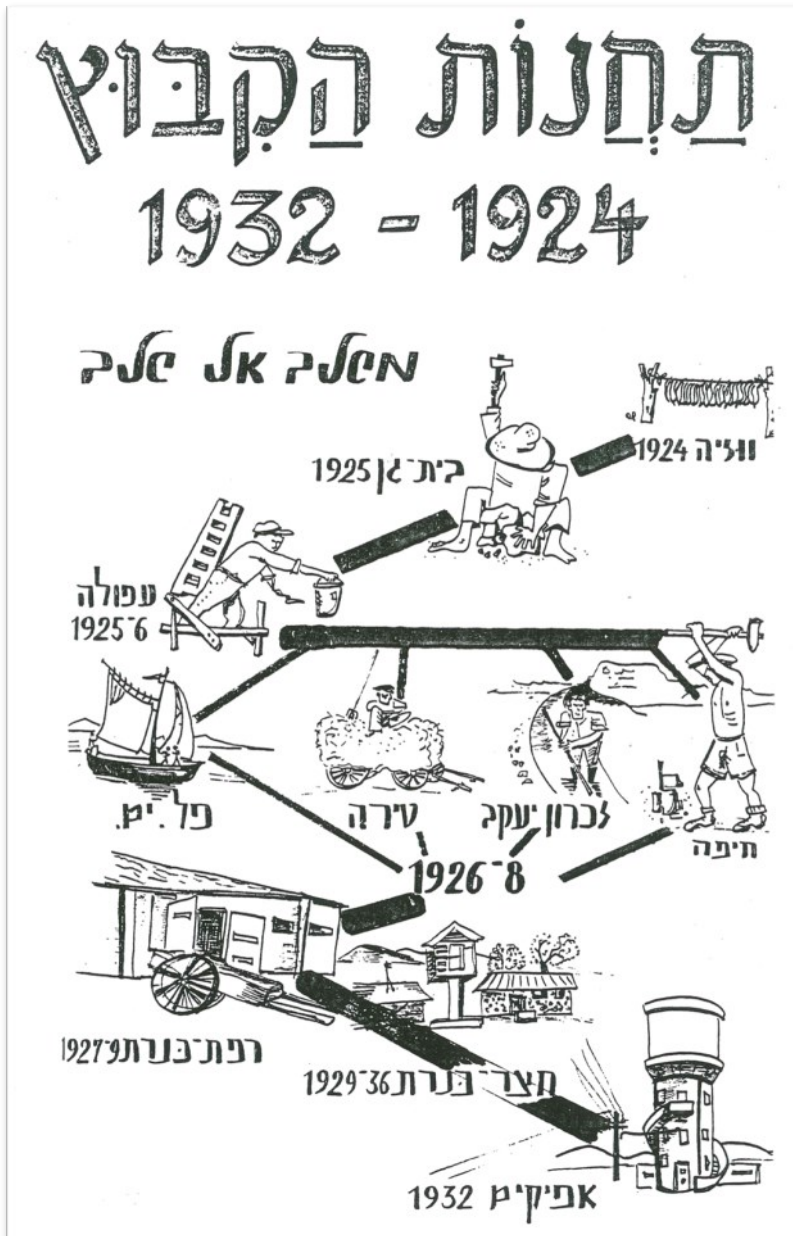
ב-1932 ניטע העץ הראשון והגיעו המים הראשונים בתעלת המים שהחלה דרכה הרחק על יד הירדן. נבנו בנייני המשק ומתקניו ואחריהם בנייני המגורים ומוסדותיו הציבוריים. לאט לאט הצטרפו חברי הקיבוץ וילדיו מחצר-כנרת לנקודה, שלימים קיבלה את שמה אפיקים.

עשרת הראשונים שעלו על אדמת אפיקים: אסתר גלעדי, אידה הלמן, ישראל חופש, חיים ייני, אברהם לשם, יהודה מס, מיכאל צ'ריקובר, בני קירשון, שמעון רוזינר ואייזיק שולמן (שלמון).

מאז ועד היום עשה הקיבוץ כבדת דרך ארוכה, שונה ומשתנה והוא עומד איתן על תילו, כשמייסדיו כבר אינם, וחלק מבניו ובנותיו, דור שני, שלישי ורביעי נטועים באדמתו ומכים שורשים עמוקים.

וכך היתה ההתחלה

שמחה גדולה היתה בקיבוץ-הידיעה על השגת הסכם עם נציגי הקבוצות (דגניה א', דגניה ב', כנרת ובית זרע) בדבר הפרשת 500 דונם אדמה, בישיבה שהתקיימה בתאריך 16.5.1931, התפשטה חיש מהר בקרב החברים בקיבוץ. הייתה זו מעין בשורה חשובה למצפים לה במתיחות רבה. חלק מהחברים נתן ביטוי לבשורה בשירה ובריקודי הורה, ביטוי מקובל באותם ימים בקרב חלוצי ישראל צעירים העומדים, פתאום, על סף הגשמת ייעודם וחלומותיהם. יעדו של הקיבוץ דאז היה להשתחרר מעט-מעט מתלותו בעבודה שכירה בסביבה ואף בנהריים. אמנם רבים ביקשו להיות מועסקים בהקמת מפעל החשמל, בשל שכר יום העבודה הגבוה שנקבע בידי פנחס רוטנברג, אולם ידוע היה שימי הגאות בעבודה בנהריים חולפים ומוטב להקדים ולהניח יסוד לעצמאותו הכלכלית הנכספת של הקיבוץ, לפני סיום בעבודות המפעל. (מתוך אחד העלוניים).

... ליד תעלת ההשקאה הוקם המחנה. הקיבוץ כולו ליווה את קבוצת המשתכנים הראשונה שהלכה ללון את הלילה הראשון ב"נקודה" – במשק. זה היה ליל שימורים וליל קישורין, שאכן חלה בו ההתקשרות הקבועה והשלמה של הקיבוץ עם אדמתו, בבחינת "וארשתיך לי לעולם".

בלי הכנות רבות נחנך המחנה ובליל זה התכנסו רבים לשמוח בשמחתנו הגדולה, התרגשות רבה היתה בקרבנו. בלי טקסים רשמיים נפתח החג הגדול ב"הורה" סוערת ומסעירה. מעגל נכנס לפניו מעגל, עד שחלקת השדה היבשה והסדוקה נטחנה עד עפר דק ועמוק מתחת לכפות הרגליים היוצאות במחול. השירה מילאה את חללה של הבקעה כולה...

אריה אופיר (ספר אפיקים).

"הנקודה" – כך קראו לה אנשי הקיבוץ. ואילו החברים החדשים שזה רק באו מרוסיה קראו לה "טוצ'קה" (נקודה). והכינוי הרוסי היה לשם-דבר שגם "צברים" שבאו להתארח בקיבוץ, ואף ילדינו ידעו שטוצ'קה זו היא הנקודה שלנו, השוכנת דרומית מבית זרע, העתידה לשמש מקום התיישבות לכל אלה המתעתדים לבנות שם משק חקלאי ותעשייתי.

בלוח של סידור העבודה שבתצר כנרת נוסף מקום עבודה חדש: "הנקודה", אליה נשלחים יום יום חברים שהוטלה עליהם הדאגה להניח את היסודות להקמת המשק...

סככת מחצלות שימשה חדר שינה, חדר אוכל ואף מקום לקבלת אורחים. ואורחים היו מגיעים ל"טוצ'קה" זו לעשרות ולמאות. הם באו לחזות בפלא הזה והיו מסתכלים בתימהון ב"רובינזונים" אלה, שהתהלכו עירומים למחצהו חיים חיים פרימיטיביים בנקודה... לא יכולנו עדיין אותה שעה להראות להם שום דבר ממשי. אולם די היה להתיישב עם האורח ליד תעלת המים, לספר לו על תוכנית ההשקאה ובעיקר על תוכניות העתיד ואין ספק שלאחר השיחה היו בטוחים שניהם, גם המספר וגם השומע, כי עתיד מזהיר נשקף כאן לאלה המתיישבים וכדאי להמשיך את המפעל...

חיים ייני (ספר אפיקים).

נקודתנו שעד היום שמה "השומר הצעיר" נראית לבנה משני צדדיה, מצד אחד צמח-דגניה, מצד שני נהריים. צחה היא וברה. דמות מגדל המים כצוואר של עלמה, בית הילדים ככתפיו של גבר וכל יתר ששת הבתים ערוכים שניי שניים – חמדה לעין וללב. קריר בהם ביום החם ביותר ואנו גרי הצריפים והמחצלות מסתופפים בצל החדרים הקרירים...

מוליה זהרהרי (מתוך מכתב).

עם הצעדים הראשונים

הקיבוץ, שידע להחמיר בכל שאלה עקרונית, היה מגלה ברובו יחס של קלות דעת וקלות ראש לענייני יום יום. תלבושת החברים היתה בדרגה הנמוכה ביותר, אם כי מחסן הבגדים היה מקבל כל שבועיים תוספת בגדים שהביאו איתם העולים. חפצים נעלמו או קולקלו מהר מאוד. מרובים היו הטלאים על הבגד (אף לא הקפידו על צבע הטלאי). מחסן הבגדים היה כללי ובכל יום שישי היה החבר מקבל בגדים אחרים, בלי להתחשב כלל בטעמו או בשיעור קומתו, אלא מן הבא ליד.

ניקיון המחנה היה לקוי והכלכלה היתה ירודה במקצת בגלל הקושי בהשגת פרודוקטים ובעיקר בגלל זה שלא ידעו לבשל.

עם זה שררו שמחה וחוסר דאגה במחנה. חיי המחותרת בתנועה ברוסיה נטלו מהחברים בגיל הנעורים את רגשות החדווה והעליזות הרגילים. הלא תחת עומס האחריות בגרו והרצינו לפני זמנם. וכאן בקיבוץ תבעו הנעורים את מה שניטל מהם שם. שוב נעשו צעירים בכמה שנים. לא היה איפוא פלא בכך שכמעט ערב ערב היתה פורצת במחנה הקיבוץ "הורה" סוערת ומשחררת, שירה קולנית, שבה השתלבו המנגינות הרוסיות עם שירים ארץ-ישראליים, או יצירה עצמית, פזמון, ששמילותיו עברית ומנגינותיו רוסית. בקיבוץ נשמעו הרבה הלצות ובדיחות, והשפה המדוברת: בליל משונה, בעיקר רוסית, היתה מטובלת ביטויים שנרכשו בבתי הסוהר שאחוז המלים העבריות בה הלך וגדל בלי הרף...

אברהם לשם (מתוך ספר אפיקים)

בשבועיים האחרונים פרסמתי פניה ובקשה לקהילת אפיקים ולבנות ובני אפיקים החיים בחוץ לשלוח לעלון סיפורים, זיכרונות, חוויות וברכות לאפיקים לרגל שנתה ה-98. מופיעים פה סיפורים ששיתפו איתי וחומרים מהארכיון שלנו ושהם חלק קטן מפסיפס הסיפורים של אפיקים.

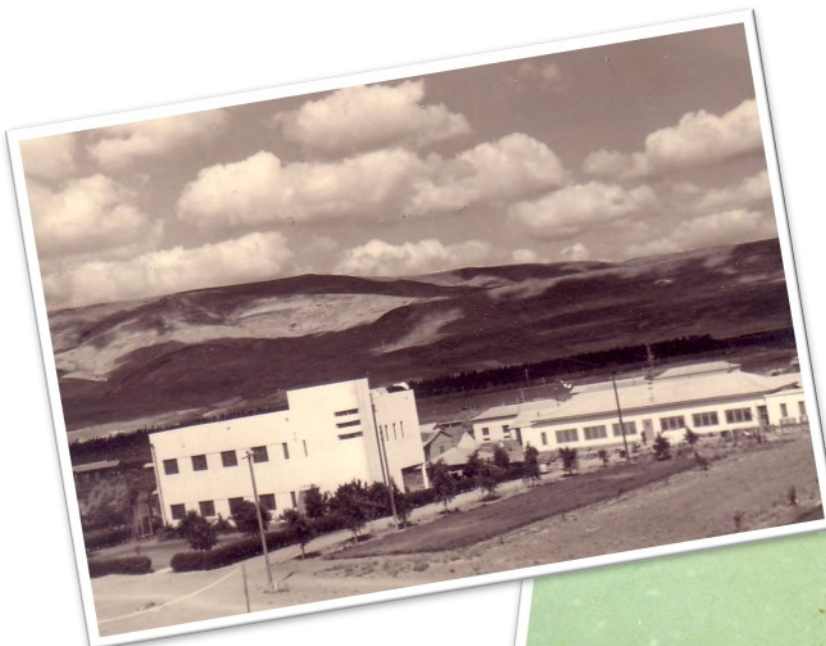
לאור הזיכרונות

לא מעט ספרים נכתבו כנגד הלינה המשותפת - בעיקר על ידי כאלו שיצאו שרוטים ממנה. במשך 18 שנות היותי בלינה המשותפת זכור לי לילה אחד בלבד, בהיותי בגן (היום "הבית הלבן"). קיץ – ישנים על הגג במיטות עם כילות. התעוררתי בלילה בבכי, כשהגיעה שומרת הלילה שאלתני: "רינה, למה את בוכה?", "אני רוצה את אמא" ענית. "תפסיקי לבכות ותירגעי ואלך לקרוא לה" ענתה. הפסקתי לבכות, אך לא נרגעתי כי ידעתי שלא תעיר בלילה אשה שעובדת משש בבוקר עד חמש בערב ולא תקרא לה. נשארתי עצובה וערה זמן ממושך ולפתע שמעתי את צלצול הפעמון האדום שליד מגדל המים. מאחר שהיינו דור ראשון לבני המייסדים, היינו מעורבים מאוד במתרחש סביב- בעשייה הגדולה וכל מה שקשור בה. הבנתי שהצלצול לא נועד להשכמה, לא לארוחה ולא לאספה. באמצע הלילה – רק משהו רע. יתר הילדים סביבי התעוררו, יצאנו מהמיטות ונעמדנו ליד מעקה הגג כדי לראות מה קורה, וראינו שריפה גדולה לא רחוק וצלליות אדם מעבירות דליי מים מהברז הקרוב לכבותה (עדיין לא היתה הכבאית ולא היו זרנוקים). לימים התברר לי שבלילה ההוא נשרף צריפו של ליאו רוט, על כל תכולת 13 שנות היצירה שלו שם. זה היה נורא.

ולמרות הכל, זכורה לי ילדות מאושרת עם שני זוגות מכנסיים ושתי חולצות; הבנו היטב מה מתרחש סביבנו וגם היינו שותפים. גאוות יחידה בשמים – בלי להכיר את המילים: כסף, פרסומת, קריירה. לא חנו בחוסר כלשהו.

מקום עבודתי היום, בבית העלמין, מחבר אותי לאפיקים שלי, של פעם, עם הזיכרונות והגעגועים.

רינה כץ

סיפור הביקור של ז'קלין קנדי באפיקים

כפי ששלח לי במייל יאיר גורן, בנם של סימה וזיאמה גורין ז"ל, בן מחזור 10:

ז'קלין קנדי היתה אשתו של ג'ון קנדי נשיא ארצות הברית אשר נרצח בשנת 1963 ולאחר מכן של איל הספנות היווני אונאסיס.

בשנת 1978 הייתי בענייני עסקים בניו יורק, חבר שלי בניו יורק שאל אותי האם אני מעוניין ללכת למסיבה של החברה הגבוהה של ניו יורק? ענית לו שאני מעוניין. באתי למסיבה ולפתע אני רואה את ז'קלין קנדי! אמרתי לעצמי: אני מוכרח להכיר את האישה הזאת. שאלתי את עצמי מה אני עושה שהיא תרצה לדבר איתי? הרי נודניקים יש בלי סוף. ואז בא לי הרעיון הבא:

ניגשתי אליה ואמרתי לה: Hi Jacki how are you? :

היא ענתה לי: I am sorry sir I don't remember you ... :

ענית לה: What you don't remember me? I am Yair :

Goren from Israel

I would like to meet your Parents :

ממשיכים את השיחה ואז היא אומרת לי:

ענית לה: אם את רצינית תני לי את כרטיס הביקור שלך...

היא נתנה לי, אז הבנתי שהיא רצינית.

מאוחר יותר התקשרתי אליה ושאלתי אותה: מתי את באה להכיר את הורי בקיבוץ אפיקים? היא חזרה אלי ואמרה אני מגיעה לקיבוץ אפיקים בתאריך... בשעה.... ואז שאלתי את

עצמי מה אני מראה לה בקיבוץ?? תכננתי תכנית ביקור ואז בא לי הרעיון שהיא תיתן שיעור באנגלית...

התקשרתי לחדר המורים ושאלתי באיזה שעה ובאיזה מקום מתקיים שיעור באנגלית? אמרו את המקום והשעה. וכך עשיתי, הגעתי למקום בשעה הזאת. אמרתי לז'קלין קנדי: את תעמדי שם מאחור שלא יראו אותך.

דפקתי בדלת והמורה לאנגלית שאלה: מה אתה רוצה יאיר? אמרתי לה: אני רוצה שז'קלין קנדי תיתן כאן שיעור באנגלית. המורה לאנגלית סגרה לי את הדלת בפרצוף, משום שהיא חשבה שאני עושה ממנה צחוק. ואז

קראתי לז'קלין קנדי ושוב

דפקתי בדלת וכשהיא ראתה את

ז'קלין היא כמעט התעלפה.

יאיר גורן

את התמונה שהופיעה בעלון

הקודם צילם יאיר גורן ויש עוד

תמונות רבות מהביקור ההוא

(מופיעות כאן).

אפיקים בחגה - שמואל (מולה) זהרהרי

את הקטע הבא כתב מולה זהרהרי ז"ל על חגיגות חצי היובל לאפיקים שנערכו בחג שבועות 1950. הוא מתאר את התכונה הגדולה בחצר הקיבוץ לקראת ארועי ה-25 שנים לייסוד אפיקים ואת שיאיו של החג. זהו מסע לרגע במנהרת הזמן 72 שנה לאחור. אפשר לחוש בתכונה האדירה שהתרחשה בחצר הקיבוץ, בהירתמות וברוח ההתגייסות של החברים והסביבה לקראת החגיגות. שנים ספורות אחר-כך, ב-29.7.1954 התרחש אסון מעגן, בו נהרגו 17 אנשים בהתרסקות מטוס קל מסוג פייפר אל תוך הקהל שהגיע לטקס בקיבוץ מעגן לזכרו של הצנחן פרץ גולדשטיין. בין ההרוגים היו 3 חברי אפיקים- מולה ורחל זהרהרי ואליק שומרוני. לזכרם מובא הקטע הזה שכתב מולה זהרהרי.

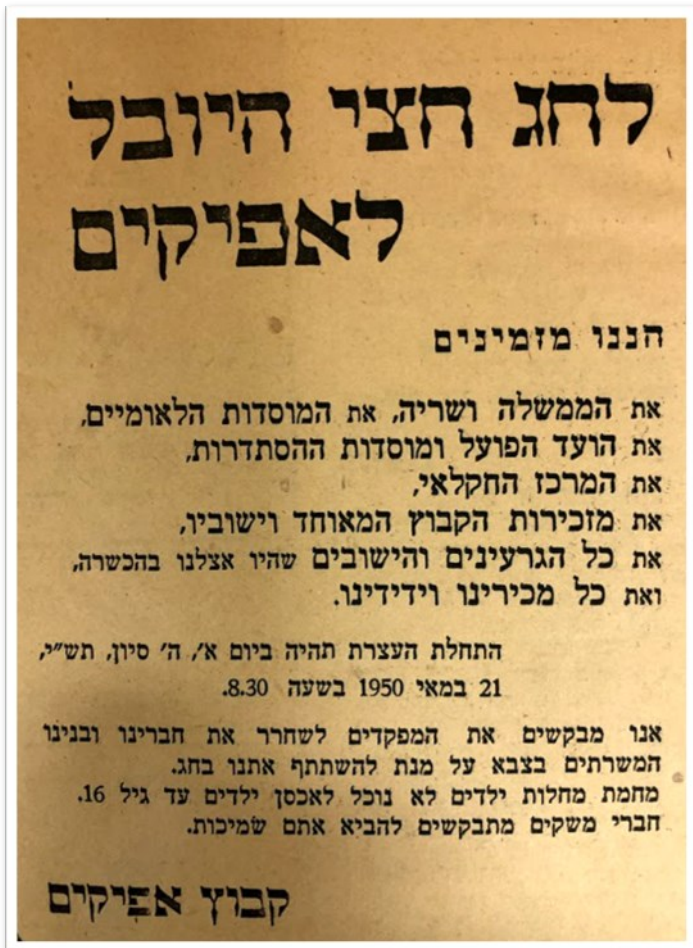
ההכנות לחגיגת מחצית היובל נתרכזו בכמה וכמה שטחים. בימים האחרונים הורגשה מעין תחרות של יוזמה ושקידה, מי יקדים ומי יצטיין. המחנה המדוגל על החצר והמדשאות? החוג הדרמטי שריכז סביב פעולתה למעלה ממאה ועשרים חברי? התערוכה, שבאולמיה עבדו בקדחתנות מרכזי ענפים, נגרים ואמנים? או המקהלה שחבריה עשו לילות כימים?

הקיבוץ חי את ההכנות הנעשות להוצאת "ספר אפיקים" בעריכת אריה אופיר וספר רישומיו של ליאו רוט. ובעוד "סידור העבודה" נאבק על שחרור האנשים מן הענפים לקראת החגיגה, והנה קפצה עליו רוגזה של הובלת בולי עץ ליקלת' מאוניה שהגיעה דווקא בימים שהתכונה הגיעה לשיאה. כל המכוניות החופשיות שבעמק הירדן גויסו לעבודה זו. הקיבוץ היה כמרקחה בהכנותיו. הכל הטו שכס. הרפתנים אצו מחליבה לחזרות ומן החזרות לחליבה. בועז (מ"המחזה אשר לרות") נחפו לקלת, למכונת הקילוף הראשית, והתופרת הראשית סגרה את המתפרה: שלושה שבועות ישבו שם ותפרו תלבושות לשחקנים. ביום האחרון הופיעה המודעה הידועה של הרופאים, המבקשים את הקהל שלא להתכנס ברוב עם, משום מחלת הילדים המתהלכת בארץ. החלו צלצולי טלפונים מייגעים ומטרידים את המזכירות, תביעות להתנהגות משורת הדין. הבאים אל מול השער המואר עמדו והודיעו: "עברנו על מצוות הרופאים, אנחנו מסתננים". והנה מגיע טבנקין. תקיעת כף, חיוך נרחב, טבנקין מחייך לקראתנו. עוד עושים כה וכה, והמדשאה הגדולה הומה. השמשים בסינריהם הלבנים, כבליל הסדר, מגישים את ארוחת הערב החגיגית והמהודרת. "חוגי אפיקים חגך", משמיע הרמקול. ומיד לאחר כך – לאסיפה הפנימית המכנסת כ-600 חבר. הבמה עוד אינה מקושטת. הנה מלבינות כבר חולצות חברי המקהלה בניצוחו של לוי (לובה) רביץ, שהכין לכבוד היובל את הקנטטה של "העצמות היבשות". חודשים עמלו וטרחו הבאסים, הטנורים האלטים והסופרניות על לימוד שירה זו.

אברהם ל. ורעיה ר. סיכמו בקול שקט ועצור את ימי אפיקים ואת הבעיות העומדות לפני הקיבוץ. טבנקין נתקבל שוב בלבביות רבה. בדבריו עמד על הכח הגלום בקיבוץ ובאפיקים, על היצירה המגלה את האפשרויות הגנוזות ביהדות הרוסית, אילו ניתן לה לצאת בכל תנופתה בשטח גידולה הטבעי והלאומי.

אותו ערב, לאחר הנאומים ולאחר התסכית, הראו "סרט חדש": כמעט כל אנשי אפיקים, הם וילדיהם, צולמו בסרט הנע. מדי הופיע תמונת חבר נשמעו תשואות צחוק והערות. חברים מן החוג הדרמטי הכינו תסכית מתולדות הקיבוץ, מימי תנועת השוב"צ מס.ס.ר. ועד ההתחלה המשקית, וברמקול נשמעו השירים מאז והנאומים מאותם הימים. ישבו חברים, ילדיהם ואורחיהם,

מרותקים, וביקשו לשמוע עוד ועוד. אין זאת, כי כל הכנה שכרה בצדה: ריקודי בנות בית הספר הלהיבו את הקהל שחולל ורקד כל אותו הלילה, הוא ליל השבת.

למחרת הציגו הילדים את "הכיפה האדומה" לפי חיבורו של ייבגני שווארץ, בתרגום שרה גנין ובבימויו של ליובה ל. שעבד במשך חודש ימים בשלוש החזיתות: בבימוי המחזה של ילדי ביה"ס, בהכנת עצמו לתפקידו בהצגת החוג הדרמטי וב'קלת' ליד המכונה. מתי ישנת, ליובה?

והנה החלו 11 אולמי התערוכה להתמלא אדם. המסדרים יצאו ממנה באנחת רווחה, ואילו המבקרים החלו נכנסים בה והם מלאי התפעלות. בליל חג השבועות, ליל העצרת, נתמלאה הכיכר הגדולה במהירות. על הבמה התנוססה כתובת "יהי הקיבוץ מעוז בחברת העובדים לעם העברי במדינת ישראל!" הקהל נוהר ונוהר. האור הרב נוגה על אלפי ראשים. מספר האורחים נאמד ברבבה ויותר. נשמעת תקיעת חצוצרה, מולה קורא: "בין הרי הגלעד והרי הגליל התחתון אנו מביאים עשרים וחמישה שלמי תודה, כמניין השנים על היותנו עדה שיתופית, קיבוץ אפיקים. היעילי אדמתנו בין ירמוך לירדן, היעילי על חיל-חרושתך והדר-תנובתך ונישא אותך על כפיים מול שערי ירושלים לעיני ישראל, בעם העובד בתוכו".

את דבר הקיבוץ הביא אריה בהיר.

בשורות הראשונות ישבו ד. בן-גוריון, חברי הכנסת, הנהלת הסוכנות, סופרים ואמנים, מזכירות הקיבוץ המאוחד. "מראשית היותנו קיבוץ השומר הצעיר מס.ס.ר." – משפט זה חזר ונשמע פעמים רבות בערב זה. על ראשית זו נסבו גם דברי בן-גוריון, שנתקבל בתשואות. בדבריו נשמעה התביעה, כי יהדות רוסיה תשוב לחיק העם היהודי. מי יודע כמה קיבוצים כאלה יכולנו להקים אלמלא נבלם כוחה המפואר של יהדות זו? דברי בן-גוריון בעצרת התאימו לרוח דברי טבנקין באסיפה הפנימית של הקיבוץ.

העצרת חזתה בטקס רב-הרושם של הנפת דגלים לגלי העלייה החלוציים השונים באפיקים – ממייסדי הקיבוץ חברי השוה"צ בס.ס.ר. עד חלוצי "בני ישראל" מהודו ועד בני אפיקים.

תזמורת עמק הירדן, בניצוחו של מנחם שטרן מדגניה א', ומקהלת אפיקים בניצוחו של לוי רביץ, ריתקו את אלפי הצופים והשומעים.

במוצאי החג נערכה הצגת החוג הדרמטי "המחזה אשר לרות" (רות המואבייה) לבן-גבריאלי, בבימויו של וולף, המוסיקה ללברי, בהשתתפות תזמורת עמק הירדן. שוב נהר ובא קהל אלפים. חברי החוג, הנערים, הילדים ובני חברת הנוער 'שיבולת' שהשתתפו בהצגה, השתדלו לעבור על השיא שהשיגו בחזרות. גם בבמה היה חידוש. הטרקטורים גרפו אדמה לתל גדול ועליו הקימו כפר וגורן ורמה שכמוש, אלוהי מואב, נראה עליה. הקהל הרב, שעקב במשך שעותיים וחצי אחרי המשחק, שוב לא אבה להתפזר כתום המחזה.

ט"ו בסיון תש"א

(מתוך הספר "במשעולים זוהרים" שיצא לזכרם של רחל ומולה זהרהרי זכרם לברכה)

גן ההנצחה משנה פניו למרכז החברתי

עד הגיעי לגיל 18 היתה באפיקים פינה יפהפייה ומיוחדת במינה על כל השטח שהיום בנוי עליו האמפי, האולם, הספרייה, בקיצור "המרכז הקהילתי" של היום. קראו למקום בשם "גן ההנצחה". למעשה גן ההנצחה הכיל גם הוא ספרייה, מועדון לחבר (בבית אליק), אתר להקרנת סרטים עם מסך גדול לבן, אך לא היה בו אולם.

עם השנים, עם צמיחת האוכלוסייה באפיקים, ועם עליית החוס בקיץ, נפלה ההחלטה על הקמת מרכז קהילתי חדש שיכלול בתוכו אולם מופעים רחב ידיים וממוזג, ספרייה גדולה ומרווחת, חדר עיון נוח, חדר זיכרון מכובד, וכמובן אמפי המאפשר לכל הציבור הגדול של אפיקים להתכנס בנחת באירועים ובחגים. וכך, ביום בהיר אחד עלו השופלים על אחת מפינות החמד של אפיקים. לעומת המרכז הנוכחי, המשופע בטון וברזל, היה גן ההנצחה מחובר לטבע:

< אל הספרייה הובילה מרפסת עם עמודים, שבוגונווילה פורחת קישטה אותה לכל האורך.

< ליד הקיר הדרומי של הספרייה נבנתה לה בריכת נוי מפולסת, בה שחו דגי-זהב. שולי הבריכה היו אבנים גדולות ושטוחות שאפשרו לנו כילדים לקפוץ מאחת לשנייה. בפינת הבריכה גדל גומא גדול ופרחי מים צפו במימיה.

< קולנוע הקיץ הכיל מסך לבן גדול, ומולו סדורים היו ספסלים מעץ בטורים. כילדים רצנו על הספסלים מבלי לגעת באדמה – ונראה מי יגיע ראשון?

< היום עומדים מספר אורנים בודדים ועלובים מדרום לאמפי, אך בעבר התנשאה שם גבעה קטנה ירוקה ובין שפע האורנים עמדה "המנורה" – סמל המדינה. סביב האורנים גדלו שיחים עבותים ששימשו לנו כילדים מקום מסתור נהדר כשרצינו להתפלח לסרט של המבוגרים שנאסר עלינו לראותו. כל שאר השטח – עד לדשא הזיתים היה דשא יפה ורחב ידיים שבשוליו שיחי שושנים פורחים.

הדבר יחידי שלא אהבתי בגן ההנצחה היה המדרכה המובילה אליו: היא היתה עשויה מפסי בטון מרוחקים, ולנסוע עליהם עם אופניים גרם לניעור כל הגוף והראש. נורא!

לאחרונה הפקידה עפרה בורנצוויג בארכיון קלסר עב-כרס עם סיפורי מקום שיוצרים אסופת סיפורים, כפי שסיפרו הורים לילדיהם שלמדו בביה"ס אפיקי-ירדן, על זיכרונות מילדותם באפיקים. האסופה הולכת וגדלה משנה לשנה ויש בה קרוב ל-100 סיפורים והיא עדות למגוון החיים, לחוויות, למנהגים ולאירועים שנחרטו בזיכרונותיהם של "הילדים" ההם, שהיום הם בני ארבעים, חמישים ואף יותר.

סיפור אחד שמשך את עיני הוא הסיפור על "גן ההנצחה" המופיע בעמוד הקודם. גן ההנצחה, פינת חמד במרכז הקיבוץ, שנישא עד היום בפי החברים המבוגרים בגעגועים ובתיאורים צבעוניים וקסומים. חיפשתי בארכיון תיק מידע על גן ההנצחה ועל בית אליק (שנבנה לזכרו של אליק שומרוני, ושכלל בתוכו ספרייה, חדר קריאה / תרבות ובהמשך גם מועדון חברים). לצערי לא מצאתי מידע מסודר וניסיתי ללמוד עליו מתיקים שונים, מעלוני הקיבוץ ומתיקים אישיים.

גן ההנצחה ובית אליק – תאריכים:

- 1955 - בית אליק – תחילת בניית בית התרבות על שם אליק שומרוני שנהרג באסון מעגן. נפתחה ספרייה ואולם קריאה זמני.
- 1958 - ביום העצמאות ה-10 למדינת ישראל נחנך גן הנצחה על-יד בית אליק, לזכר חברינו שנפלו במערכות הביטחון.
- 1959 - מועדון לחברים נפתח בבית אליק.
- 1960 - לקיר החיצוני של בית אליק נוסף ציור קרמיקה מעשה ידיו של ליאו רוט "יעקב נלחם עם המלאך".
- 1978 - בית אליק ושכיית החמדה שבצדו נהרסו.

הקיר בגן ההנצחה

הקישוט על הקיר שהוא חלק מגן ההנצחה מתאר את יעקב הנאבק עם המלאך ואת סמלי שנים-עשר השבטים. "ויותר יעקב לבדו, ויאבק איש עמו עד עלות השחר וירא כי לא יכל לו..." ההתגלמות הפלסטית של הפסוק הנ"ל נראה לי כסמל וכרמז לתאור הדקורטיבי לקיר במקרה זה. הציור מבוצע על גבי חרטינה בצבעי קרמיקה שרופים העומדים בפני השפעת מזג האוויר.

הבנין עצמו אינו מתאים אולי ביותר לקישוט כל שהוא ועלי היה להתחשב עם כל הגורמים המנוגדים כמו חוסר צורה ארכיטקטונית של הבנין, הסביבה הדחוסה חסרת המרחק וקיר חשוף לגשם ולשמש.

בניתי את הקיר בהשתמשי ברקע כחלק מן התמונה עצמה באופן שהתקבל קיר מקושט ולא קיר בתור קישוט.

בהתחשב עם החומר שממנו הרכבתי את הדקורציה בא הסגנון לשמור על האופי האורגני של החרטינה כחומר קישוט וכפתרון מתאים ביותר למסרת ההנצחה בתנאים המקומיים. עם סיום הצוקל בתחתית הקיר תושלם המלאכה.

לאו

המועדון לחבר - מראשיתו ועד היום

חדר הקריאה בחצר כנרת

1929- מתוך הרת חשיבותה של הפעילות התרבותית- חברתית, הוחלט להקדיש את החדר הגדול, היחיד בחצר-כנרת בעל התקרה המקומרת ל"מרכז חברתי" בו ארון ספרים, ארון עיתונות, רדיו ופגישת חברים בצוותא. זהו למעשה אחד המועדונים הראשונים בתנועה הקיבוצית. (ישראל חופש נטל על עצמו את האחריות למקום).

1933- אולם הקריאה בחצר-כנרת חייב להיות פתוח במשך כל היום. חבר הפנוי מהעבודה ורוצה לנגן בפסנתר יוכל להיכנס ולהשתמש בו.

1938- אחד החדרים בצריף ב"נקודה" משמש מקום לקריאת עיתונים, משחקי שח-מט ושיחות.

1945- המועדון הועבר לצריף הצבעים. הוצבו בו כיסאות נוחים, הקירות קושטו. אנו מתגאים בנכס התרבותי. צר לנו לציין כי יש אנשים המרשים לעצמם להוציא עיתונים, על אף שיש עותק אחד. המקום נחנך ברוב-עם על-ידי "קיבוץ בוכנוואלד".

1950- המועדון כבר אינו מתאים לצרכים התרבותיים שלנו. יש לנו הרבה דברי אמנות והיינו רוצים להציגם.

1955- הושלם הבניין הכולל ספריה, חדר-קריאה ומקום למפגש חברים. השם "בית אליק" לזכרו של אליק שומרונני שנספה באסון מעגן.

צריף חדר הקריאה

1959- "זוכן אספרסו בקיבוץ אפיקים": קיבוץ אפיקים, שהוא אחד המשקים המפותחים בארץ, חונך את בית הקפה הראשון בין משקי עמק הירדן. (עמנואל אלנקוה, ידיעות אחרונות).

1959- "דרך ארוכה מוליכה אל בית הקפה בקיבוץ אפיקים, אולם שם מכנים אותו בית החברים". הציצה ונפגעה: ברוריה אבידן בריר כתבת "לאישה".

1964- צריך לחשוב על הקמת מועדון קיץ פתוח, כי האוויר במועדון דחוס והצינון אינו מספיק.

1965- אברהם (קזיוק) כרמי מציע להקים מועדון קיץ ליד בריכת השחייה. ההצעה לא נתקבלה. איננו יכולים לקיים שני מועדונים.

הוחלט על התקנת "בר" במועדון הקיים. אפשר יהיה לקבל משקה קר ועוגה.

1970- תמיהה: על דעת איזה מוסד הוחלט להכניס למועדון את "העולם הזה"? תשובה: חברים רבים מעוניינים לקרוא בו. כעת יש פורנוגרפיה בכל עיתון.

1975- מועדון החברים משמש עשרות חברים. בערבים נערכות בו ישיבות המוסדות, בלילות שבת מתקיימות מסיבות, קוראים את "פרשת השבוע".

פוליה שנאן, חנה ליברמן, סימקה שמוקלר, רחל גלעדי

המועדון לחבר בבית אליק

1978- הדחפורים עולים על בית אליק לקראת הקמת "המרכז החברתי". נידונו הצעות בדבר מקום חדש למטרה זו. בין ההצעות: האכסדרה של אולם המופעים, גג אולם המופעים לעונת הקיץ והסתיו. מועדון החברים שוכן באופן זמני במקלט ממערב לחדר האכילה, האחראית- עליה לוי. למועדון מגיעים גם שכבת הצעירים.

1981- רינה שליט מציעה להפוך חלק מחדר האוכל המזרחי למועדון. הוטל על ירוחם כהן לבדוק את התוכנית.

1983- הוחלט להשתמש בגן עינב שהתפנה מילדים, כמועדון חברים. ניתן להעלות את הנמצא בארכיון שבמקלט, לתכנן פינת תה ולקיים את ישיבות המזכירות. המקלט ממערב לחדר האכילה נשאר לצעירים.

מערכת העלון נכנסת לחדר הדרומי במועדון עינב, גם משרד מרכזות הבריאות.

1993- עם פינוי המרפאה והעברתה למבנה גן רימון לשעבר, מועלית הצעה להפוך את מבנה המרפאה הישן למועדון לחבר.

1995- מועדון עינב- מועדון רב תכליתי. נערך שיפוץ מקיף ונעשו התאמות לקיום מפגשים. היוזמים מבטיחים כי בהשלמתו ישמש מקום מהנה ותכליתי לרבים.

1996- בחדרים הצפוניים של מועדון עינב ממוקמת כל מערכת הוידאו של אפיקים והאולפן של מגזין הוידאו "שלושה ומשהו".

1997- נעמי חופש ורינה רוט הסכימו לעזור בעיצוב הפנים. ההרשמה לשימוש במועדון במזכירות. יש לברר עם הנגרייה אפשרות לפתוח פתח בדלפק.

2001- חדווה שדה נכנסת לתפקיד האחראית על המועדון. בימים אלה אנו מריצים את מכונת הקפה במועדון.

2002- החל מחודש מרץ יעלו מחירי הקפה במועדון עינב. המחיר לכוס 1 ש"ח.

2003- בדיקת תוכנית עסקית למועדון עינב.

2004- מתחילים לחייב את החברים והמוסדות על דמי שימוש במועדון.

2005- במועדון עינב מוצגת תערוכת היה-היה במסגרת חגיגות ה-80 לאפיקים.

2010- החדר האמצעי שופץ, הותאם והוסב לחדר ישיבות מאובזר. ציורים של אסיה לשם על הקירות- של ראשוני הקיבוץ.

2012- מועדון עינב פותח את שעריו למפגש חברים בכל יום שישי אחרי ארוחת הערב.

2013- מועדון עינב שינה פניו. נרכש ריהוט חדש ויפה.

2015- בחודשיים האחרונים ניכרים במועדון חוסרים של מצרכים כגון כוסות, קפה שחור ונס קפה, סוכר בשקיות וכדומה. אם לא יעזרו המילים והבקשות- נצטרף לנקוט באמצעים אחרים.

2017- תערוכות מתחלפות של ציורים וצילומים של חברים ובני אפיקים על קירות המועדון.

2019- חדווה שדה מסיימת את עבודתה במועדון לאחר כ-18 שנה. המועדון עובר להיות באחריות התרבות.

אנחנו והמכבייה ה-21

משחקי ואירועי המכבייה ה-21 הסתיימו זה עתה, חשוב לציין שהמכבייה, היא אירוע הספורט היהודי הגדול ביותר בעולם, מתרחשת אחת לארבע שנים בישראל והמכונה גם האולימפיאדה היהודית. לאורך כל היסטוריה משחקי המכבייה היה ייצוג מכובד מאד לאפיקים כולל טקסי הפתיחה והנעילה, גם כספורטאים ייצוגיים כולל בנבחרות ישראל וזכיה במדליות!

במכבייה זו היה ייצוג מכובד לאפיקים – **יונתן פורת** שופט במתח (ראו תמונה מצורפת). בגאווה רבה ראוי לציין גם את השתתפותו של **גוני רומנו** באלופות ישראל בהתעמלות מכשירים דרגות 1-5, שהייתה למעשה הפתיחה לתחרויות הנוער והבוגרים במסגרת המכבייה.

משמח היה לראות, לאחר שנים רבות שלא היה לנו ייצוג באלופיות ישראל- ספורטאי מאפיקים ממשיך את המסורת המכובדת של השתתפות ספורטאים מאפיקים באלופיות ישראל. ברכות לגוני!

גני אסם חכם

90 שנה לעליית "הספורטאיות"

השנה מלאו 90 שנה לעלותן ארצה של:

שרה גפן, דורקה תירוש, סוניה פיסקין, סוניה חופש, וירה שומרני ולאה ורד.

ההחלטה לעלות ארצה הייתה נחושה, אך סרטיפיקטים היו בצמצום. אז התארגנה קבוצת "שומרות" מתנועת "נצח" שבלטביה כמשלחת ספורטאיות הבאה להשתתף בתחרויות **המכבייה הראשונה** בארץ ישראל, שהתקיימה במרץ 1932 בת"א.

סמל המכבייה הראשונה מאת אגודת מכבי העולמית - ויקיפדיה

לאחר כמה ימי מחבוא בת"א הוסעו הבנות במשאית סגורה היישר לחצר-כנרת. וירה מספרת כי לא ניתן היה לראות שום דבר בדרך, אבל ריח הפרדסים הפורחים חדר אפילו את כיסוי המשאית העבה. "לא אשכח לעולם את הבושם שמילא את האוויר במתיקותו, שעטף אותנו כל הדרך, וחדר לכל הנקבוביות בעורנו", כך כתבה וירה 60 שנה מאוחר יותר. בחצר-כנרת קיבלו אותן בשירים וריקודים והן השתלבו מיד בהורה הסוערת.

"ויתר תולדותינו שזורים בחיי קיבוץ אפיקים...". כידוע, "בנות המכבייה" נחטפו מיד ע"י חלוצי חצר-כנרת.

נציין גם כי דויד פלג, שהיה אצן, ביקר בארץ כאתלט במכבייה הראשונה. וכן סימקה שמוקלר, שעלתה גם היא בעליה בלתי לגאלית בעזרת אשרה של ספורטאית במכבייה.

סיכום שנת פעילות פרחי הספורט בענפי ההתעמלות והטרמפולינה

עוד שנת פעילות ספורטיבית מהנה וחשובה בענפי ההתעמלות והטרמפולינה שלנו הסתיימה ואנחנו כבר מתכננים את העונה הבאה!!

הייתה זו שנה מאד מאתגרת (הגורם המאתגר העיקרי היה הקורונה). הצלחנו לקיים שנת פעילות מלאה לשתיה הקבוצות- "הנבחרת" שכוללת את הבנות הוותיקות וקבוצה צעירה שהתחילה להתאמן השנה.

מבחינה מקצועית כולם התקדמו יפה, למדו תרגילים חדשים ושיפרו מאד את היכולת הגופנית הכללית. כל זה בא לידי ביטוי ברגעי השיא בטקס הסיום (מסורת ארוכת שנים בקיבוצנו).

באווירה נרגשת ונעימה קיימנו בסוף יוני טקס צנוע מלווה בהופעות ראוות והדגמות שהסתיימו ברחצה בבריכה בהשתתפות ההורים ובני המשפחה.

בחודשים אפריל ומאי השתתפו המתעמלים במפעל "אות המתעמל", כולם זכו בתעודת ומדליית המפעל. בהמשך ייצגה אותנו הנבחרת ב"מפעל איתמר גולני" ה-50! שאורגן השנה ע"י איגוד ההתעמלות בישראל.

בסוף חודש אוגוסט בכוונתנו לקיים חשיפה לחוג ההתעמלות וקפיצות על טרמפולינה, במיוחד לילדי כיתה א' החדשים (וגם מכתות ב'-ד' שמעוניינים להצטרף). כשהפעם המדגימים יהיו המתעמלים המצטיינים מכתות ב'-ג' של השנה החולפת ("הנבחרת"!!!).

כל הרוצים להתנסות / או להצטרף מוזמנים! פרטים מדוייקים בהמשך.

ראוי לציין שהחוג הזה הוא חוג "בוטיק" מושקע במיוחד מבחינה ערכית, בדגש על ערכי חינוך, עזרת עמיתים, ספורט ובריאות. המאמנים מטפחים ומשקיעים אישית בכל מתעמל ומתעמלת. בין השארהיחס בין כמות המאמנים לכמות המתעמלים מאפשר זאת והכל בעלות שוות נפש לכל אחד.

תודה גדולה לבעלי התפקידים שליוו ועזרו במשך כל השנה: רכזת הספורט גני אסם, ואיימי לרקין המדריכה של מרכזון אי-גי.

להתראות בשנת הפעילות החדשה.

עיריית פורת וצוות המאמנים

פרויקט שיקום הירדן הדרומי

ראש המועצה האזורית עידן גרינבאום: "זהו יום היסטורי לעמק. שיקום הירדן הדרומי אותו אנו מובילים בשנים האחרונות ביחד עם רשות הניקוז וגורמים נוספים זכה היום לרוח גבית מממשלת ישראל".

בהחלטת ממשלה העוסקת כולה בשיקום מורד הירדן עוגנו לראשונה שלל התוכנית שיביאו בתוך שנים ספורות לכך שהמקטע שבין סכר דגניה ועד אי השלום בנהריים ינוקה כולו ממזהמים ויוזרמו בו 40 מיליון קוב בשנה של מים שפירים.

החלטת הממשלה, שהיא המשך לתוכנית שקידמה המועצה בשנים האחרונות, ההופכת את מורד הירדן בחלקו לגן לאומי ובחלקו האחר לשמורת טבע, תאפשר להמשיך בשיקום המקטע, בהחזרת הצמחייה הטבעית, ומעל הכל להפוך אותו לאחד הפארקים היפים במדינת ישראל.

אם עוד לא ביקרתם וראיתם את עבודות הפיתוח במקום, אתם בהחלט מוזמנים, ואולי כדאי לחכות שמזג האוויר יתקרר קצת, וליהנות מטיול במסלול ייחודי.

תודה גדולה לממשלה ולעומד בראשה יאיר לפיד על הרוח הגבית. תודה לשרה להגנת הסביבה תמר זנדברג ולצוות המקצועי במשרדה, שביקרו בשטח, למדו את גודל האתגר והובילו את החלטת הממשלה. תודה לשרת האנרגיה ולרשות המים, שותפים מלאים בהחייאת הנהר ובשלל הפרויקטים שיביאו לניכוי. ותודה אחרונה לשר לשיתוף פעולה אזורי עיסאווי פריג המסייע בקשר עם שכנינו מממלכת ירדן.

סדנת "יש חיים אחרי הפרישה"

לתושבי אפיקים, מעגן, מסדה ואשדות איחוד

הסדנה תיעודת למי שמתכנן פרישה בשנים הקרובות או יצא לפנסיה בשנים האחרונות

להרשמה ומידע נוסף

אפיקים - סילבי פרידמן - 052-4427522
מעגן - בתי שטיינברג - 054-7296772
מסדה - אלי לוי - 054-3232705
אשדות איחוד - אתי רון - 050-8652381

06.09 | הכנה לשלב המעבר והשינוי
13.09 | התארגנות כלכלית
20.09 | פאנל תעסוקה ופנאי

מיצוי זכויות

בכל בעיה של:

- נכות כללית
 - תאונות עבודה
 - אובדן כושר עבודה
 - ועדות רפואיות
 - סיעוד
 - ניידות
- ניתן לפנות אלי לעזרה.**

בנוסף:

- < מחליפים מקום עבודה?
- < מסיימים לעבוד?
- < נמצאים בחל"ת /אבטלה?
- < נולד לך ילד/ה? (גם תושבים)

אשמח שתעדכנו אותי במידע (כדי לעדכן אצלנו במערכת).

סילבי - מיצוי זכויות ופנסיה

מילה טובה

דברים אלה יש לכתוב במסגרת זהב:

תודה לקהילת העובדים הזרים החיה בקרבנו, שעוזרת לנו, הזקנים, לצלוח את יומנו.
הם עובדים בכל מלאכה, בסבלנות, אורך רוח טוב ואנושי, ללא צדקנות יפת נפש.
בעוד כל אחד מהם מנותק ומפורד מיקירי נפשו ומשפחתו.
נדליק לכבודם משואת תודה!

ענת צ'ריקובר

מקום לגאווה!

רגע לפני סגירת העלון התבשרנו על הזוכים בפרס עמק הירדן לשנת 2022. ועדת הפרס אושרה על ידי מליאת המועצה ולאחר מספר דיונים נבחרו חמישה מקבלי הפרסים לשנת תשפ"ב 2022 בין מקבלי הפרס חברינו **איתן יבזורי ואסתי עמית**. גאוותנו וברכותינו החמות לאיתן ולאסתי!

פרס עמק הירדן הוענק במשך 52 שנים, החל משנת 1958 ועד 2010, בשנים האחרונות חודשה מסורת הענקת הפרס. השנה, לאחר שנתיים של הפוגה בשל מגפת הקורונה, הפרס יוענק שוב לשורה של נשים וגברים שתרמו תרומה משמעותית לחיים של כולנו במרחב המועצה. להענקת הפרס שלוש מטרות:

- א. עידוד ההצטיינות בתחומי העשייה והיצירה.
- ב. ביטוי לתרומה בולטת וישירה לפיתוח וחיזוק עמק הירדן והאזור כולו.
- ג. אמירת תודה למצטיינים.

איתן יבזורי - על תרומתו להנחלת המורשת של קרבות עמק הירדן במלחמת העצמאות בהם השתתף כלוחם צעיר, כנציג של דור שלחם על עצמאות המדינה והיה שותף לבנייתה וממשיך בעשייה ופעילות עד עצם היום הזה ועל תרומתו לפיתוח התעשייה הקיבוצית והמקומית לאורך שנים רבות.

אסתי עמית - על הקמת "עמותת המייסדים" ועל תרומתה רבת השנים בקידום והרחבת השירותים הקהילתיים לוותיקי עמק הירדן והסביבה.

ברכות לפרופ' יואב צרי על מינויו לתפקיד ראש המחלקה להנדסה כימית באוניברסיטת בן גוריון. אנחנו מאחלים לך בהצלחה, ובטוחים שהתרומה וההשפעה שלך בתפקיד החדש תבוא לידי ביטוי בצורה הטובה ביותר. שלוחות ברכות לכל המשפחה ולהורים הגאים אודי ויפה צרי.

מזל טוב ליעלי וצורי גלסמן

להולדת הנכד **אבשלום**

בן לאחי ואיתן

לנחמה זמר טוב להולדת הנין

ברכות לכל המשפחה!

מזל טוב לנילי ומשה אלפרט

להולדת הנכד **אייל**

בן לאורלי ואורן

ברכות לכל המשפחה!

מזל טוב לעפרה ואילן דומוביץ'

להולדת הנינה

נכדה לעירא ונבות עבאדי

ברכות לכל המשפחה!

מזל טוב להגר ויעקב גולדברג

לנישואי תור ומיה

לעפרה ואילן דומוביץ'

לנישואי הנכד

ברכות לכל המשפחה!

"קשר חם"

ברכות לניבי פלס שהתגייס לצה"ל.

שירות קל ומשמעותי,

צאתך בשלום ושובך בשלום!

רישום פרי עטו של דודו רוט